

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem	8,87 "

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — kwoty abonamentowej.

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 tam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w gułdach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Sroda: Euzebjusza
Czwartek: Wniebowzięcie NMP.

CHOJNICE, czwartek dnia 15 sierpnia 1929 r.

Słońca wschód 4.41 zachód 19.27
Księżycy wschód 16.08 zach. 23.10

Rocznica zwycięstwa

W dziesiątą rocznicę „Cudu nad Wisłą“

W szeregu narodowych rocznic dzień 15-go sierpnia zajmuje i zajmować będzie najbardziej poczesne miejsce. W tym bowiem dniu 1920 roku odparty został pod murami Warszawy najazd bolszewickich hord, w tym dniu uratowana została wolność Polski i jej byt państwowy.

Zwycięstwo warszawskie otrzymało już swoją nazwę w dziejach narodu: zwiemy je „cudem nad Wisłą“.

I słusznie Opatrzność kierująca losami narodów podała nam wówczas swą dłoń pomocną, ona to zgotowała nad brzegami narodowej rzeki tryumf Polsce, a klęskę wrogom.

Opatrzność jednak udziela swej pomocy tylko tym, którzy są jej godni. Wspomaga ona wysiłki narodów, ale nie używa im swej łaski, jeżeli same zapomniały o swoich obowiązkach i same nie kształtują swego losu.

W r. 1920 naród nasz zdał egzamin swej dojrzałości. Udowodnił, że zasługuje na wolny byt, że potrafi bronić swych przyrodzonych praw i zjednoczyć się w walce o ich realizację. W owe pamiętne dni sierpniowe przed dziewięć laty stę żała Polska cała w jeden spłótyk posąg co w gromach nie pęknie — i ocalała się.

Zjednoczenie w obliczu, niebezpieczeństwa narodu skłóconego i rozbitego na stronnictwa, stworzenie z dnia na dzień żelaznego frontu na zewnątrz i na wewnątrz — oto najgłębsze znaczenie cudu nad Wisłą, najistotniejsza treść dzisiejszej rocznicy.

Dzień dzisiejszy jest również i świętem Żołnierza Polskiego. Żołnierzowi naszemu zawdzięcza bowiem stolica swe ocalenie, a państwo swoje dzisiejsze granice. Tej krwi ofiarnej, co hojnie użyźniła ziemię ojczystą, temu porywowi najlepszych, co na zew Ojczyzny rzucili wszystko, aby stanąć w szarym rzeregu.

Bo też był to rycerski czyn polskiego żołnierza. Wtedy, gdy czerwony najeźdźca zalał kraj po same brzegi królowej polskich rzek, gdy Warszawę trącały jego kle, gdy w jednej z sąsiednich stolic trąbiono już na zwycięstwo moskiewskie — żołnierz polski o Wisłę oparty brzeg dobył z głębin serca ten entuzjazm dla obrony ojczystych stron, jaki jest potrzebny dla wielkich dzieł i — zwyciężył.

Bóg pobłogosławił jego orężowi. Jeszcze jeden i drugi atak, jeszcze tydzień i drugi, a Polska poczuła się wolną. Żołnierz polski przypomniał znów dawne wiktoryje rycerskie narodu.

Obchodząc dzień uroczystości pamiętkę zwycięstwa, nie możemy zapomnieć i o tem, że „Cud nad Wisłą“ był nie tylko zwycięstwem żołnierza polskiego, lecz w równej mierze i zwycięstwem ducha narodowego, silnego zgodą i jednością.

Niechajże dzień ten wiekopomny będzie nam bodźcem w dalszej usilnej pracy nad jak najwspanialszym rozwojem naszej Ojczyzny.

Jak Polska ocalała Europę?

Wspomnienie pamiętnych dni sierpniowych 1920 roku

Po raz dziewiąty już obchodzimy rocznicę „Cudu nad Wisłą“. Po raz dziewiąty przesuwamy w pamięci, ogniwa różańca naszych wspomnień, aby uprzytomnić sobie niebezpieczeństwo i wielkość przeżytego wówczas momentu.

W sierpniu 1920 roku nad Polską zawisła groza. Zdezorganizowana armia była w odwrocie. W ślad za nią posuwała się fala czerwonego barbarzyństwa zalewając kraj, pustosząc „niwy i siola“, demoralizując ludność i odbierając jej nadzieję zwycięstwa. Trwoga ogarnęła miasta i wsie. Warszawabyła już w przededniu czołowego

Znowu widmo wojny na Dalekim Wschodzie

Stan obleżenia na kolei wschodnio-chińskiej

Rzym, 14. 8.

Moskwa 14. 8. Według wiadomości otrzymanych ze źródeł japońskich, około 100 oficerów białogwardzistów wyjeżdża z Paryża do Mandżurji celem zorganizowania na miejscu oddziałów białogwardzistów dla walki z Z. S. S. R.

Wiedeń, 14. 8. Dzienniki donoszą z Szanghaju że władze chińskie ogłosiły na terytorjum kolei wschodnio - chińskiej stan obleżenia.

Wczoraj na zachód od Charbina wykoleił się pociąg towarowy, wskutek czego 1 osoba poniosła śmierć. Władze chińskie aresztowały dalszych dwóch funkcjonariuszy sowieckich, podejrzanych o propagandę komunistyczną.

Wedle doniesień z Nankinu, wojska rosyjskie posuwają się w demonstracyjny sposób wzdłuż granicy. Lotnicy przelatują nad terytorjum Mandżurji. Gubernator Mandżurji prosił o przysłanie posiłków do Pogranicznaja.

Doroczny zjazd legjonistów w Nowym Sączu

Co pisze o nim prasa stołeczna?

Warszawa, 14. 8.

W ub. niedzielę odbył się w Nowym Sączu w Małopolsce doroczny zjazd legjonistów. Jak donoszą zjazd ten różnił się wielce od poprzednich zjazdów i poprostu się nie udał. Oto warszawski „A. B. C.“ pisze o zjeździe legjonistów, co następuje:

„Tegoroczny zjazd legjonistów przyniósł nie zwykle charakterystyczne momenty. Przedewszystkiem nie przybył nań twórca legjonów marszałek Piłsudski, motywując swą nieobecność urlopem zdrowotnym. Na zjazd nie przyjechał również gen. Rydz - Śmigły, który miał zastąpić marszałka Piłsudskiego. Również nie przybył na zjazd żaden minister obecnego rządu. Persona grata na zjeździe legjonowym był ppłk. Sławek, prezes sejmowego klubu BB., który w legjonach był bardzo mało znany i popularny, nawet w pierwszej brygadzie. Otaczają go i pomagają w ro-

bieniu nastroju na zjeździe działacze polityczni z BB. przeważnie posłowie oraz funkcjonariusze państwowi, którzy po wypadkach majowych zajęli poczesne stanowiska polityczne.

Decydujący głos na zjeździe miała t. zw. grupa pułkowników. W związku z opanowaniem zjazdu przez tę grupę nie przybyli nań inni działacze legjonowi, którzy krytycznie patrzą na akcję polityczną grupy pułkowników. Jak wiadomo duże zastrzeżenie do grupy pułkowników mają t. zw. bartłowcy, byli działacze młodzieży narodowej oraz byli drużyniaczy. Wybitniejsi przedstawiciele tych grup prawie wcale nie brali udziału w tegorocznym zjeździe legjonowym.

Ludzie, którzy znają nastroje wśród legjonistów twierdzą, że tegoroczny zjazd legjonistów podkreślił w sposób bardzo mocny fermenty w obozie legjonowym. Wielu wybitniejszych działaczy legjonowych nie chce uznać dyktatury grupy pułkowników.

Minister Kuehn podobno ustępuje

Na jego następcę wymieniają p. Siedleckiego

Warszawa, 14. 8. 1929.

W kołach politycznych rozeszła się wczoraj pogłoska o zmianie, jaka ma zajść na stanowisku ministra komunikacji. Obecny minister komunikacji p. inż. Alfons Kuehn, który przebywa obecnie na urlopie wypoczynkowym w Worochcie, ma podobno ustąpić z zajmowanego stanowiska.

Mówią także o objęciu stanowiska naczelnika

biura personalnego min. komunikacji przez p. Siedleckiego, b. naczelnika wydziału bezpieczeństwa komisariatu rządu w Warszawie. Dotychczas naczelnikiem wydziału personalnego był p. Buszyński, który rozpoczął urlop wypoczynkowy i podobno już nie wróci na swoje stanowisko.

Wiadomości te notujemy z obowiązku kronikarskiego.

na nią ataku wojsk bolszewickich. Rozpoczęła się ewakuacja stolicy. Zwijano urzędy i wysłano je do Poznania.

Wówczas to nastąpiło pamiętne przebudzenie narodu i zanim stał się cud zwycięstwa, zaszedł cud powszechnego ocknienia i porywu.

Koalicyjny gabinet Witosa, objawszy rząd, uspokoił wzburzone fale walk partyjnych. Hasło pojednania i zgody obywatelskiej, podjęte przez wszystkie ugrupowania polityczne, wydało rychło pożądane owoce. W odezwie na apel gorący zapełniły się szeregi armji ochotniczej. Do przereźdzonej brygad i dywizji wpłynęły świeże, młode pełne zapału i ducha patryjotycznego pułki. Żołnierz odzyskał pewność siebie i armja poczęła się na nowo silną. Moralny jej pion był przywrócony. Tepe zniechęcenie ustąpiło miejsca nadziei.

I przyszedł jedna za drugą chwile radosnych uniesień. Naprzód Radzymin i Ossów, bohaterka śmierci „na szanach Warszawy“ ks. Skorupki i por Pogonowski, wytrwały i zacięty opór dywizji białoruskiej i powstrzymanie naporu wroga „u wrót stolicy“.

Potem w nocy z dnia 14 na 15 sierpnia, rozpoczęta od Modlina zwycięska ofensywa, wbijająca się klinem pomiędzy wojska bolszewickie. Wreszcie ofensywa armji nadwiprzkańskiej, prowadzona od Dębina.

To były momenty decydujące. Raz przełamane siły nieprzyjacielskie znalazły się w położeniu bez wyjścia. Zwycięstwo szło za zwycięstwem. Dziesiątki tysięcy jeńców gromadziły się w punktach koncentracyjnych. To co wymykało się z potrzasku, uchodziło w rozsypce ku wschodowi przed pościgiem polskim.

Wynik „bitwy warszawskiej“ w ciągu najbliższych, następujących szybko po sobie dni, urósł do miary faktu historycznego o doniosłym, powszechnym znaczeniu.

Ocalona była nie tylko Warszawa, nie tylko Polska, lecz jednocześnie cała Europa i cała zachodnio - europejska cywilizacja uniknęły, dzięki zwycięstwu polskiemu, groźnego im zalewu przez barbarzyństwo czerwone. Polska znowu odegrała szczytnie swą rolę „przedmurza cywilizacji powszechnej“.

